

Ajankohtaista sosiaali- ja terveydenhuollon tiedonhallinnan ja tietojenkäsittelyn tutkimuksessa

Vuonna 2016 Sosiaali- ja terveydenhuollon tiedonhallinnan ja tietojenkäsittelyn 19. tutkimuspäivillä (SoTeTiTe) ja tässä FinJeHeW-lehden numerossa esitellään edustava otos tutkimustuloksia alan ajankohtaisista aiheista. Tutkimukset kohdistuvat terveydenhuollon tiedonhallinnan toimintaympäristön toimijoihin, tietoon, toimintaan ja menetelmiin sekä niiden välisiin yhteyksiin.

Tietosisältöjen ja tietoperustan kehittämiseen liittyvissä tutkimuksissa toimijoina ovat terveydenhuollon ammattihenkilöt. Näissä tutkimuksissa kartoitettiin ammattihenkilöiden tiedon tarpeita ja vapaamuotoisen tekstin roolia sähköisessä potilaskertomuksessa. Toimintaan ja menetelmiin kohdistuvissa tutkimuksissa arvioitiin tietoturvallisen sähköpostin soveltuvuutta terveydenhuollon ammattihenkilön ja asiakkaan väliseen yhteydenpitoon, kartoitettiin terveydenhuollon ammattihenkilön ja asiakkaan tarpeita sähköisten palvelujen kehittämisessä, kuvattiin kuinka käyttäjäkokemuksia voidaan huomioida tietojärjestelmien kehittämisessä sekä kartoitettiin terveydenhuollon tietojärjestelmien käyttöönottoa tukevia teoreettisia malleja. Menetelmiin ja toimijoihin liittyvässä tutkimuksessa kohteena on terveydenhuollossa toimivien henkilöiden tiedonhallinnan osaaminen.

Tutkimuspäivien key note -esityksissä saadaan myös kuulla ajankohtaiset kuulumiset käynnissä olevista keskeisistä kehitys- ja tutkimushankkeista: UNA, Apotti, Isaacus sekä palvelurobotiikan käyttöönottoon ja laajamittaiseen leviämiseen liittyviä haasteita ja robotiikan hyödyntämisestä terveydenhuollossa.

UNA-hankkeen tavoitteena on tuottaa organisaatio- ja toimittajariippumaton vaatimusmäärittely asiakasläh- töisten ja vaikuttavien hyvinvointipalveluiden tuottami-

nessa edellytettävästä yhteentoimivasta sote-tietojärjestelmäkokonaisuudesta. Apotti on laaja-alainen sosiaali- ja terveydenhuollon muutoshanke. Hankkeen keskeisenä tavoitteena on alueellisesti yhtenäinen sosiaali- ja terveydenhuollon järjestelmä, joka mahdollistaa toiminnan kehittämisen ja sitä kautta paremman laadun. Isaacus-palvelumootori yhdistää hyvinvoinnin tietovarannot ja niiden käyttäjät, ja mahdollistaa eri hyvinvoinnin tietovarantojen hyödyntämisen ketterästi ja luotettavasti yksilön osallisuuden, terveyden ja hyvinvoinnin hyväksi.

Tutkimuspäivien arviointiprosessi toteutettiin kaksois-sokkometelmällä, jossa arvioijilla ei ole suoraa tietoa artikkelien kirjoittajista eikä kirjoittajilla siitä, keitä arvioijat ovat. Kukin artikkeli sai kahdelta arvioijalta vapaamuotoisen sanallisen palautteen lisäksi pisteytykset 11-kohtaisessa arvioinnissa. Kolme artikkelia valittiin pistemäärien perusteella ehdokkaaksi parhaan paperin valinnassa, ja nämä paperit Juha Mykkänen arvioi. Tutkimuspäivien paras paperi valittiin näin kolmen arvioijan yhteispistemäärien perusteella.

Artikkelikäsitteilykirjoitusten arvioijina toimivat Kaija Saranto, Johanna Lammintakanen, Sirpa Kuusisto-Niemi, Maija Valta, Paula Lehto, Tiina Kortteisto, Irmeli Luukkonen, Riikka Vuokko, Pekka Ruotsalainen, Kari Harno, Reetta Raitoharju, Eila Kankaanpää ja Teija Norri-Sederholm, joille kaikille kuuluvat kiitokset panostuksesta tutkimuspäivien ohjelmaan ja tämän FinJeHeW-numeron laatuun.

Kristiina Häyrinen
päätoimittaja